РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№…….……

……. 2023 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от проф. Сашо Пенов – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2023 – 2024 година*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание на чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и чл. 9, ал. 3, т. 6 от Закона за висшето образование и чл. 10, ал. 2 от Закона за българите, живеещи извън Република България предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2023 – 2024 година.

Проектът на Решение на Министерския съвет е съобразен със Закона за висшето образование, с Постановление на Министерския съвет № 64 от 25.03.2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в

ПРОЕКТ

държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности (ПМС № 64/2016 г.), Постановление на Министерския съвет № 103 от 31.05.1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (ПМС № 103/1993 г.) и Постановление на Министерския съвет № 228 от 20.05.1997 г. за приемане на граждани на Република Северна Македония за студенти в държавните висши училища на Република България (ПМС № 228/1997 г.).

Броят на приеманите за обучение студенти и докторанти е посочен по висши училища, професионални направления, специалности от регулираните професии, образователно-квалификационни степени и форми на обучение.

За държавните висши училища е спазена методиката на цитираното постановление, като начинът на определяне на максималния брой студенти, **за които държавата осигурява средства за издръжка на обучението им**, е въз основа на:

- заявената готовност на висшите училища за обучение на определен брой студенти и докторанти;
- актуалния капацитет на висшите училища, професионалните направления и специалностите от регулираните професии;
- максимално допустимия брой на приеманите за обучение студенти, определен по професионални направления за всички държавни висши училища, въз основа на политиката за определяне на оптимален общ брой на приеманите студенти спрямо броя на завършващите средно образование през учебната 2022-2023 година и обвързване на профилната структура на висшето образование с потребностите на пазара на труда и на обществото;
- получената оценка от програмна акредитация на съответното професионално направление;
- оценката на научната дейност на професионалното направление;
- оценката за реализацията на завършилите студенти и докторанти (безработица сред завършилите и приложение на придобитото образование и реализация по призвание);
- относителния дял на реализирания прием през учебната 2019-2020 година на конкретното висше училище по дадено професионално направление спрямо общия прием по това професионално направление;
- относителния дял на капацитета по дадено професионално направление на конкретното висше училище спрямо общия капацитет на всички висши училища по това професионално направление;

ПРОЕКТ

- решения на експертната комисия за изготвяне на оценка на потребностите на пазара на труда за новооткрити за висшето училище професионални направления и специалности от регулираните професии, за които няма данни за реализацията на завършилите студенти и докторанти.

В изпълнение на чл. 6, ал. 3 на ПМС № 64/2016 г., за висшите училища, които обучават по специалности от регулираните професии от професионални направления "Обществено здраве" и "Здравни грижи", министърът на образованието и науката може да предлага на Министерския съвет за утвърждаване и по-голям брой на приеманите за обучение студенти и докторанти от определения по реда на чл. 5 след съгласуване с министъра на здравеопазването. При спазване на цитираната процедура беше увеличен броя на местата за студенти по специалности от регулираните професии от професионално направление „Здравни грижи“ и „Обществено здраве“ в четири висши училища, както следва:

1. За Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна - 12 бройки за специалност „Управление на здравните грижи“ за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „бакалавър“, задочна форма на обучение;
2. Софийски университет „Св. Климент Охридски“ - 5 бройки за специалност „Медицинска сестра“ за придобиване на ОКС „бакалавър“, редовна форма на обучение;
3. Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград - 6 бройки за специалност „Медицинска сестра“ за придобиване на ОКС „бакалавър“;
4. Медицински университет - Пловдив – 20 бройки за специалност „Медицинска сестра“ за придобиване на ОКС „бакалавър и 5 бройки за специалност „Акушерка“ за придобиване на ОКС „бакалавър;

В изпълнение на чл. 4, ал. 3 и 4 от ПМС № 64/2016 г. експертната комисия за изготвяне на оценка на потребностите на пазара на труда във връзка с определяне на приема на специалисти по новооткрити за висшите училища професионални направления и специалности от регулираните професии, за които няма данни за реализацията на завършилите студенти и докторанти към Министерството на труда и социалната политика даде положителна оценка във връзка с потребностите на пазара на труда от специалисти на заявката на Национална спортна академия „Васил Левски“ за прием на 15 студенти в ОКС „магистър“ след придобита ОКС „бакалавър“ в редовна форма на обучение по специалности от нерегулираните професии „Физикална терапия и рехабилитация“ и „SPA култура, хидро, лито и таласо практики“ в новооткритото ПН 7.5. „Здравни грижи“ и на 50

ПРОЕКТ

студенти в редовна форма на обучение на ОКС „бакалавър“ по специалност от регулираните професии „Медицинска сестра“ от професионално направление „Здравни грижи“.

С предложения проект на Решение държавата ще субсидира обучението в 38 държавни висши училища (включително и военните) на **42 611** студенти, от които **36 457** след средно образование.

Съгласно изискванията на чл. 9, ал. 3, т. 6, б. „б“ от Закона за висшето образование **в държавните висши училища** се утвърждава **прием на студенти срещу заплащане**, като за учебната 2023-2024 година са предвидени **15 453** студенти, от които след средно образование **8 351.** Те са определени, като са взети предвид:

- изискванията на §4й от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование;
- предложенията на висшите училища;
- капацитетът на висшите училища, професионалните направления и специалностите от регулираните професии.

С проекта на Решение на Министерския съвет не се утвърждава прием за приеманите студенти в частните висши училища за учебната 2023-2024 г.

Предлаганият **прием на докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България** за учебната 2023-2024 година е съобразен с разпоредбите на чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а” и „г“ от Закона за висшето образование. Броят на докторантите във висшите училища е определен по аналогия с методика на ПМС № 64/2016 г. за определяне броя на студентите, т.е. заявеният от висшето училище брой на докторантите е редуциран със същия процент, с който е редуциран броят на студентите, при условие че заявката за студенти в дадено професионално направление на висшето училище е по-голяма от определения по методиката на постановлението брой студенти. Също така при определянето му са взети предвид:

- заявките на висшите училища и научните организации;
- решенията на Акредитационния съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация за програмна акредитация на докторски програми.

Министерството на образованието и науката предлага за учебната 2023-2024 година да бъдат приети **2 228** докторанти в държавните висшите училища, от които **1 742** в редовна и **486** в задочна форма на обучение и **349** в научните организации, от които **202** в БАН и **65** в Селскостопанска академия.

ПРОЕКТ

Прием по актове на Министерския съвет

Съгласно чл. 10, ал. 2 от Закона за българите, живеещи извън Република България, Министерският съвет утвърждава ежегодно броя на приеманите за обучение студенти и докторанти по висши училища и специалности. Приемът се определя по реда ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г. Той е в рамките на капацитета на съответното висше училище по професионалните направления и специалностите от регулираните професии, извън броя на студентите по чл. 9, ал. 3, т. 6 от Закона за висшето образование. Съгласно ПМС № 103/1993 г. местата за обучение на наши сънародници от чужбина в държавни висши училища за придобиване на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ е 2000 и 40 за образователната и научна степен „доктор“.

По реда на ПМС № 228/1997 г. българската държава ще осигури 300 места за обучение на граждани на Република Северна Македония за придобиване на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ и 5 места за образователната и научна степен „доктор“.

Предложеният прием на студенти и докторанти съгласно цитираните актове на Министерския съвет е съобразен с предложенията на организации на българските общности в чужбина и българските дипломатически представителства, както и с предложенията на висшите училища.

Броят учащи се студенти в държавните висши училища (без държавните висши военни училища) в първи курс на обучение за учебната 2023 – 2024 г., за които държавата осигурява средства за издръжка на обучението е 42 611, като студентите в редовна форма на обучение са 36 188, а в задочна форма на обучение – 6 423. Докторантите в редовна форма на обучение са 1 742, а в задочна форма на обучение – 486.

Индикативният размер на необходимите средства за издръжка но обучението на студентите и докторантите за първи курс на обучение през учебната 2023 - 2024 г. е в размер на 137,3 млн. лв. и ще бъдат в рамките на утвърдения разходен таван на бюджетните взаимоотношения на държавния бюджет за държавните висши училища за 2024 г. (в размер на 625,2 млн. лв.).

Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на бюджетните програми, в т.ч. на ключовите индикатори от програмния формат на бюджет на Министерството на образованието и науката.

Предложеният проект на Решение на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от правилника.

ПРОЕКТ

Проектът на Решение е изготвен съобразно целите, заложени в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 година и на методиката за финансиране на висшите училища, насочена към резултатите от обучението и потребностите на пазара на труда.

С предложения акт се осигурява устойчивост на провежданата от Министерството на образованието и науката политика за повишаване качеството на висшето образование и постигане съответствие с динамиката на трудовия пазар.

Предложеният проект на Решение на Министерския съвет е съгласуван с министрите в изпълнение разпоредбата на чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените бележки и предложения са включени в справка за отразяването им.

Проектът на Решение е публикуван на основание чл. 66 и чл. 69, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

С проекта на Решение на Министерския съвет не се въвеждат разпоредби от европейското право, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското законодателство.

ПРОЕКТ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 9, ал. 3, т. 6 от Закона за висшето образование, чл. 10, ал. 2 от Закона за българите, живеещи извън Република България и чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме проекта на Решение на Министерския съвет за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2023 – 2024 година.

ПРОФ. САШО ПЕНОВ

Министър на образованието и науката